

kun med Forbeholdenbed lade Fremmede beseede deres indførte Maskinerier) tværtimod med Velvillighed meddele Enhver de Oplysninger, man ønsker, samt ikke undlade at indføre saadanne Maskiner, naar sammes Hensigtsmæssighed er indlysende.

Kjøbenhavn den 31te December 1841.

Underdanigst
C. Schroll.

B e r e t n i n g

om et Forsøg, som i Sommeren 1839 er gjort paa Gundersløvholm med at malke Saar-
dens Meieri, bestaaende af 200 Køer,
3 Gange i Døgnet.*)

Det synes at være forskiellige Meninger underkastet, om det er hensigtsmæssigt at malke Køerne oftere end 2 Gange om Døgnet. De, der tilraade en hyppigere

*) Nærværende Stykke, saavelsom det Efterfølgende, om Brand i Hvede, ere meddeelte Sorø Amts landoekonomiske Selskab; de findes begge optagne i de fra dette Selskab i Trykken udgivne Efterretninger for Aaret 1840; men da det synes ønskeligt, at deslige Beretninger om landoekonomiske Forsøg, Jagttagelser og Erfaringer, som gøres her i Landet, komme til almindeligere Kundskab iblandt den danske Landbostand, end det skeer ved de interessante Aarsberetninger, som kundgøres fra ovennævnte og flere provindsielle oekonomiske Selskaber og som vel i Reglen ikke udbredes iblandt en større

Malkning, synes at have Medhold i Naturens Love; thi hos alle de bekjendte Dyrearter see vi, at Yngelen søger Dien meget ofte, og lader ingen Time gaae hen uden at patte; medens en Fedekalb, naar den er 6 à 8 Uger gammel, daglig drifter Melken af 2 til 3 Køer, noies den, naar den patter sin Moder, med hendes Melk alene og bliver dog, om ei ligesaa feed, saa dog i meget god Stand. Den fattige Huusmandskone malfer altid sin Koc 3 Gange om Døgnet, om ikke tiere, og lærte ei Erfaringen, at dette var fordeelagtigt, saa vilde Folk, der leve af deres Hænders Arbeide, neppe paatage dem et overflødigt Arbeide. Ogsaa i Bondestanden, og i det Hele ved de smaae Meierier heri Landet, er Middagsmalkning almindelig. De større Meieriebrugere paastaae imidlertid, at der ingen sand Fordeel er ved at malke oftere end Morgen og Aften, fordi den tredie Malkning vel giver noget mere, men tillige tyndere Melk, saa at man ikke faaer mere Smør; de ansee det for vanskeligt at conservere Middagsmelken, fordi den skal opsamles og transporteres i Solens stærkeste Hede, og de ere af den Mening, at naar flere Folk skulle holdes, hvilket altid er Følgen af Middagsmalkningen i et stort Meierie, saa ville Omkostningerne i hvert Fald opsluge den Indtægt, som derved kunde vindes.

Læsekreds end inden for det paagieldende Amts Grændser, — vil det ubestribt findes aldeles overeensstemmende med dette Tidsskrifts Bestemmelse, at saadanne Smaaafhandlinger heri indlemmes.

Bore Læremestere i Meierievæsenet, for hvilke vi endnu staae ikke lidet tilbage, Holstenerne, malte kun 2 Gange om Døgnet, i det Mindste i de større Meierier. Martens udtaler sig i sit Værk Pag. 303 i sine saaledes:

„Jeg har stedse staaet i den Formening, at Hovedgrunden, hvorfor man ei i større Meierier malte Køerne 3 Gange om Døgnet, er, at der næsten overalt i disse bruges løs Græsgang, hvilket naturligvis gjør Middagsmalkningen næsten umuelig, da Køerne hverken paa den Tid af Dagen lade sig styre, ei heller kunne taale at holdes 3 Gange om Døgnet paa Malkpladsen hver Gang i henved 3 Timer.”

Da jeg imidlertid holder 206 Køer tørede, troede jeg, at jeg i det Mindste uden Tab maatte kunne gjøre et Forsøg, og det er dets Resultater, jeg i Korthed skal tillade mig at meddele.

Hollænderiet blev tåret den 27de Mai 1839 og samme Dag blev der gjort Begyndelse med at malte det 3 Gange, hvormed continueredes indtil den 24de August, da Dvæget atter blev sluppet løs.

Naar jeg sammenligner det Product, jeg har havt af Meieriet i Aarene 1836, 1837 og 1838, med dette Aars Product, da bliver Resultatet af denne Sammenstilling følgende: Meieriet har i de tre førstnævnte Aar givet som Middeltal i Juni Maaned 3803 Bøtter sød Mælk (enhver Bøtte er 4 Kander), hvoraf erholdtes 40 Fjerdinge Smør. Til en Fjerding Smør er altsaa, naar det bringes i Beregning, at der daglig er afgivet

et Deputat af 5 Bøtter sød Mælk, brugt 91 Bøtter. I Aar har Juni Maaned afgivet 4305 Bøtter, der kun have afgivet $38\frac{1}{4}$ Fjerding Smør; altsaa er der i Aar i Juni Maaned efter Fradrag af det ovennævnte Deputat brugt $108\frac{3}{4}$ Bøtte til en Fjerding Smør.

Juli Maaned afgav i de 3 nævnte Aar i Middeltal 4654 Bøtter, hvoraf nedslagdes 44 Fjerdinger Smør, altsaa brugtes, Deputatet fraregnet, $102\frac{1}{4}$ Bøtte til Fjerdingen. Samme Maaned gav i Aar 4976 Bøtter Mælk og $47\frac{1}{2}$ Fjerding Smør, hvortil brugtes $101\frac{1}{2}$ Bøtte til Fjerdingen.

August Maaned gav i de 3 Aar et Middeltal af 4249 Bøtter, hvoraf produceredes 43 Fjerdinger Smør, altsaa brugtes, Deputatet fradraget, $95\frac{1}{4}$ Bøtte til Fjerdingen. I Aar gav August Maaned 5355 Bøtter Mælk og $49\frac{1}{4}$ Fjerding Smør, følgelig brugtes, Deputatet fradraget, $105\frac{1}{2}$ Bøtte til Fjerdingen. Resultatet heraf er altsaa, at Provenuet af Meieriet i disse 3 Maaneder i 1839 tilsammenlagt har oversteget Middeltallet af det, der er udbragt af Meieriet i de samme 3 Maaneder i de 3 sidste forløbne Aar, med 1930 Bøtter sød Mælk og 8 Fjerdinger Smør, og at der i samme Tidrum i de 3 nævnte Aar, er brugt $96\frac{1}{8}$ Bøtte, og i 1839 $105\frac{1}{4}$ Bøtte til en Fjerding Smør. Hvis man nu under den Forudsætning, at den forøgede Indtægt af Meieriet alene hidrører fra Mælkningen 3 Gange i Døgnet, vil undersøge, hvorvidt det forøgede Product har dækket Omkostningerne og givet Overskud, da maa jeg bemærke, at jeg for at kunne

malke 200 Køer 3 Gange i Døgnet, har havt følgende Udgivter:

Kost og Løn til en Malkepige i $\frac{1}{4}$ Aar	18 Rbd.
Do. til en Røgterdreng	17 —
Føroget Bødkerløn	20 —
	<hr/>
Tilsammen	55 Rbd.

Beregnes nu 8 Fjerdinger Smør til den almindelige Priis 14 Rbd. Fjerdingen, udfommer 112 Rbd.

De circa 7000 Rander Mælk ansættes til en Bærdie af . . 100 Rbd,

212 Rbd.

Udgiften fradraget bliver Netto-Indtægten 157 Rbd.

Imidlertid gives der, uagtet Græsningen i de 3 Maaneder, som jeg har sammenstillet, ikke i mærkelig Grad har været bedre i dette Aar end i de foregaaende, dog adskillige Grunde, som vække nogen Tvivl hos mig, om den forøgede Meierieproduction i dette Aar alene er en Følge af, at Køerne i det opgivne Tidsrum ere malkede 3 Gange om Døgnet. Saaledes afgave Køerne vel i de 8 Dage, der gif forud for den 27de Mai, da der begyndtes med at malke 3 Gange, et Resultat af 496 Bøtter Mælk, hvorimod de 8 Dage, der fulgte efter bemeldte Datum, gav 969 Bøtter; altsaa næsten det dobbelte; men de 8 Dage, der gif forud for den 24de September, da der standsedes med at malke 3 Gange, gav 1389 Bøtter, og de 8 Dage, der fulgte efter bemeldte Datum, 1297 Bøtter; altsaa kun $11\frac{1}{2}$ Bøtte mindre om Dagen, hvilken Difference ikke er større, end der ved et Meierie paa 200 Køer

daglig viser sig paa den Aarstid, ogsaa uden Forandring ved Malkningen.

Seer jeg endvidere hen til Resultatet af Meieriet i September Maaned, hvori der, som forhen bemærket, iaar kun blev malket 2 Gange, hvilket i de tre sidstforløbne Aar var 3042 Botter Mælk, der gav 32½ Fjerding Smør, altsaa, efter Afdrag af Deputatet, 89 Botter pr. Fjerding, men iaar 4002 Botter og 42½ Fjerding Smør, eller 90½ Botte pr. Fjerding, da viser det sig, at jeg i denne Maaned har havt et større Quantum Mælk i Forhold til de 3 foregaaende Aars Resultat, end jeg har havt i Gjennemsnit i de 3 foregaaende Maaneder. Imidlertid maa dog herved atter bemærkes, at Græsningen i September Maaned har været kjendelig bedre i Aar, end i de foregaaende Aar.

Det eneste Resultat, jeg altsaa med Sikkerhed tror at kunne udbrage af dette Forsøg, er, at den almindelige Mening, at Køernes Malkning 3 Gange i Døgnet giver mere Mælk, men kun lidet mere Smør end den almindelige Malkningsmaade, er grundet, og at den Mening, man ofte hører yttres, at det 3die Maal Mælk skulde være vunden, er aldeles ugrundet, eftersom Avancen af Mælk, endogsaa uden Hensyn til dens Kvalitet, her ikke har oversteg $\frac{1}{7}$ Deel. Det synes imidlertid dog som om Malkningen 3 Gange i Døgnet kan betale sig, især ved Meierier, der ei ere større, end at man uden forøget Folkehold kan udføre den 3die Malkning; hvor derimod flere Folk skulle holdes, synes Fordelen ikke stor.

C. Zeergaard.